שם התלמיד:_____ כיתה: _____ תאריך: _____

ציון _____

עבודת קיץ בהיסטוריה לכיתות ח' – שנת תשפ"ו

תלמידים יקרים,

לפניכם עבודה בהיסטוריה. העבודה מורכבת מנושאים שנלמדו במהלך השנה: עידן הנאורות, הגורמים למהפכה הצרפתית והמהפכה האמריקאית, וממיומנויות: מדרש תמונה וניתוח קטע מקור.

הנחיות לכתיבת העבודה:

- **קראו היטב כל שאלה.**
- **הקפידו לענות תשובות מלאות ומיטביות.**
- **יש להגיש את העבודה בקלסר או בניילונית.**
- מועד הגשת העבודה: 21.08.26

ענה על כל השאלות הבאות:

1) ה"סלון" של מאדם ז'ופרן, 1812

התבונן בתמונה: קריאה ביצירותיו של הוגה הדעות וולטר ב"סלון" של מאדם ז'ופרן, 1812 וענה.

1. מי המשתתפים ב"סלון"? לאיזה מעמד חברתי הם משתייכים לדעתך? נמק
2. כיצד הסלון מרוהט? מה הריהוט מעיד על מאדאם ז'ופרן?
3. במה תרומתם של ה"סלונים" לנאורות?
4. לו היית בן המעמד הנמוך, האם יכולת להיות בין המשתתפים ב"סלון" של מאדם ז'ופרן? הסבר תשובתך

2. על שלטון אבסולוטי, בוסואה, 1679 "שליטים דומים לאלים והם לוקחים חלק בעוצמתו של אלוהים... המלך אינו צריך לתת לאף אחד דין וחשבון על הוראותיו... כאשר השליט שופט, אין קיום לכל שיפוט אחר... אין שום כוח נגד השליט... השלטון הלגיטימי [החוקי] שייך אך ורק לשליט... כל שליט ריבוני מחזיק הכול בידיו, הן את הסמכות השיפוטית העליונה והן את כל כוחותיה של המדינה... מכוח חובותיו, השליט הוא אביהם של נתיניו. הוד מלכותו נמצא מעל אינטרסים קטנוניים".

(ז' בוסואה, "פוליטיקה המבוססת על כתבי קודש", בתוך: אלי בר נביא, צמיחתה של המדינה המודרנית, מודן - האוניברסיטה המשודרת, 1995, עמ' 57).

1. ציין/י שלושה מאפיינים של המשטר האבסולוטי.
2. הסבר/י במילים שלך שני מאפיינים של המשטר האבסולוטי?
3. מהי צורת השלטון המוצעת ע"י הוגי הנאורות ?
4. מהי צורת השלטון המועדפת עליך? נמק תשובתך

<u>הנושא:</u> הגורמים החברתיים והכלכליים לפרוץ המהפכה הצרפתית.

1) לפניך קריקטורה. התבונן בה היטב וענה על השאלות

1. מיהן הדמויות בקריקטורה ואת מי הן מייצגות? הוכח דבריך.
2. מה המסר / הביקורת שניסה הקריקטוריסט להעביר ?
3. שם הקריקטורה "המשחק צריך להסתיים בקרוב". על איזה משחק מדובר?

" המשחק צריך להסתיים בקרוב , "
קריקטורה , המאה השמונה עשרה

קרא את הקטע וענה: **מהם הגורמים למהפכה הצרפתית?**

בסס תשובתך על פי ציטוטים מהקטע.

"עצה לפריסאים"

(כרוז שהתפרסם ערב המהפכה, מתוך "שיעורים בהיסטוריה" כרך ג', עמוד 64)

"פריסאים (בני העיר פריז שבצרפת), אתם ממהרים לתיאטרון, לבתי הקפה... בעוד צרפת בסכנה. אתם שרויים בעצלות אטומת לב בזמן שצריכים הייתם לתת את דעתכם על (לחשוב על) התגוננות. פחדנים, נערו מעליכם (הפסיקו להיות) את אדישותכם! קומו נגד אנשי הכמורה, האצולה, אל תסבלו כי 600,000 איש יטילו את החוק על 24 מיליונים! ...בני המון העם: הסתכלו בארמונות, בטירות, הבנויים בזיעתכם ובדמעותיכם. רחובות שאתם סללתם... השוו את המצב שלכם למצב של אותם בישופים (אנשי דת), אותם אצילים, מה נפל בחלקכם (מה קיבלתם) תמורת כל המעשים הטובים שאתם עושים עבורם? תמורת כל ההוקרה שאתם מראים להם? ביזיון! הם קוראים לכם: אספסוף (כינוי גנאי לאדם חסר תרבות)"

<u>הנושא: המהפכה האמריקאית</u>

התבוננו בתמונה שלפניכם וענו

א. ציינו את שם האירוע המתואר בתמונה.

2. תארו את האירוע במילים שלכם. מה היו הסיבות לאירוע ?

3. לו הייתם בריטים באותה תקופה, כיצד הייתם מרגישים בסיטואציה שמתוארת בתמונה ומדוע ?

<u>ניתוח קטע מקור</u>

המהפכה האמריקאית מתבססת על רעיונות הנאורות.

קראו את הקטע המוצג וענו

מסמך

קטעים מהצהרת העצמאות, 4 ביולי 1776

אנו סבורים, שאלה הן אמיתות שאינן צריכות הוכחה, שכל האנשים נולדו שווים, והבורא נתן להם זכויות מסוימות שאינן ניתנות לשלילה, ובהן הזכות לחיים, לחופש ולרדיפת אושר. להבטחת הזכויות הללו מקימים בני האדם ממשלות, שסמכויותיהן הצודקות נובעות מהסכמת הנשלטים. כל צורת ממשלה המתחילה לסתור את המטרות הללו – הרשות בידי העם לשנותה או לבטלה, ולהקים שלטון חדש ולהעמיד את יסודותיו על אותם עקרונות ולערוך את סמכויותיו בצורה שתיראה לו ביותר להביא לידי ביטחונו ואושרו. [...]

לכן, אנחנו, נציגי ארצות-הברית של אמריקה, המכונסים במושב הקונגרס הכללי, מעידים עלינו את השופט ריבון העולם על יושר כוונותינו, מפרסמים ומצהירים חגיגית בשם העם הטוב של המושבות הללו וברשותו: שמושבות הברית הללו הן, ומזכותן להיות, מדינות חופשיות ועצמאיות; שהן משוחררות מכל קשרי נאמנות לַכֶּתֶר הבריטי, ושכל קשר מדיני ביניהן לבין מדינת בריטניה הגדולה מנותק, וראוי שיינתק לחלוטין; וכמדינות חופשיות ועצמאיות יש להן הסמכות המלאה להכריז מלחמה, לעשות שלום, לכרות בריתות, לפתח מסחר, ולעסוק בכל פעולות אחרות שמדינות עצמאיות זכאיות לעסוק בהן. ולחיזוק ההצהרה הזאת, מתוך הסתמכות איתנה על ההשגחה האלוהית, הננו ערֵבים זה לזה בחיינו, באושרנו ובכבודנו הקדוש.

מחבר/ים: קציעה אביאלי-טביביאן
שם הספר: מסע אל העבר : קדמה ומהפכות - מאות 16 - 19
מקום ההוצאה: תל אביב
שם ההוצאה: מטח : המרכז לטכנולוגיה חינוכית
שנת ההוצאה: תש"ע - 2010
עמוד:44

1. ציינו והסבירו על פי הקטע אילו רעיונות של הנאורות באים לידי ביטוי בהצהרת העצמאות?
2. אילו סמכויות שלטון באות לידי ביטוי בקטע זה של הכרזת העצמאות?
3. לאור כל מה שלמדנו על המהפכה האמריקאית, האם לדעתך אכן מדובר במהפכה? **הסבר דבריך בפירוט**.